

Naš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XIV./ŠTEVILKA 18

CELOVEC, DNE 3. MAJA 1962

CENA 2.— ŠILINGA

Narodno slavlje v Št. Rupertu

Lep sončni dan je privabil v nedeljo, dne 29. aprila številne rojake iz vseh naših dolin na zaključno prireditev gospodinjske šole v Št. Rupert pri Velikovcu. Nad 1000 ljudi se je udeležilo obeh popoldanskih prireditev. Med častnimi gosti so bili: deželni glavar Ferdinand Wiedenig z gospo, zastopnik prevzvišenega gospoda nadpastirja, mil. g. prošt Lenart Trabesinger, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko, ravnatelj slovenske gimnazije dr. Joško Tischler, svetnik Kmetijske zbornice g. Mirko Kumer in mnogi duhovniki, med njimi prošta Valentin Brandstätter in Anton Benetek. Slavnostni govor pa je imel preč. g. Avguštin Čebul.

Praznik gospodinjskih tečajnic

Tako kot letni jarmak v Pliberku ali vsakoletni semenj — žegnanje v fari — nam je postal navada vsakoletni zaključek gospodinjskega tečaja v Št. Rupertu. Ta dan si prihranimo samo za Št. Rupert in vemo: spleča se priti tja, tam nismo nikdar razočarani. Tam je naš podjurski praznik.

Četudi nas mnogi pokopavajo, pa glej: kakor sedaj v igredi ptički na naše vrtove priletijo in iz zemlje rožice prikljujejo, tako

bodo dobra: kjer je dobrot, tam je dom, tam je lepo in prijetno. In služijo naj: svojim staršem, domu, pa tudi narodu. Bodo naj ponižne in naj ljubijo svoj dom, kjer je najlepše in kjer jih tudi čaka odgovorna naloga. Da bodo starši veseli, da so dali deklet v gospodinjsko šolo.

Igra »Vragova smola« je bila sama vredna cele prireditve po svoji obsežnosti in težji. Napisal jo je rajni prof. Janko Mla-

lovi moške. Dora, Rakunova hči, tako hrepni po lepoti in ljubezni, da pokliče rogatega peklenščaka na pomoč in mu za uslugo, da jo spremeni v lepo in ljubljeno Rozito, hčer dona Alvareza, zapiše svojo dušo. Da igra noče žaliti ženske na splošno, je dokaz to, da je igro napisal Mlakar, sam profesor na dekliški gimnaziji in so jo prav dekleta igrali. In tudi konec, ko ljubezen do matere privede Rozito do sklepa, da se odpove stanu in je pripravljena kot čarovnica zgoriti na gmadi. Igra je napeta do konca, združuje z resnostjo šalo in so jo gledalci spremljali z veliko pozornostjo. Prav občudujemo pa dekleta, da so to težko igro podale tako izvrstno, da je bilo užitek gledati. Na pomoč pa so prav radi prihiteli trije igralci iz Globasnice, četudi je velika žrtev ob tem velikem delu hoditi na vaje tako daleč.

Tudi z rajanjem so nas žavbne dečle razvedrile, kar vso prireditev vedno poživijo in je kot sladka smetana na kavi.

Na obeh prireditvah je bilo okoli 1200 ljudi in so bili vsi zadovoljni.

Obe razstavi sta nam nudili toliko lepega in zanimivega, da o tem ni mogoče pisati, ampak je treba le videti. Pri kuhinjski razstavi je treba posebej omeniti praktična navodila za dieto za bolne na jetrih, želodcu in srcu, pa tudi jedila, ki jih ne smejo uživati, če hočejo dolgo živeti. Razstava je nudila veliko okusnih in hvalasnih daril za razne prilike. Prav umetniški čut pa razodeva pravljica skupina »Snegulčica in sedem palčkov«, napravljena iz marcipana. Razstava kaže poleg kuharskega znanja veliko duhovitosti in čuta za lepoto in pristrčnost. V oddelku za ročna dela smo posebej občudovali krasno vezene prte v narodni ornamentiki. Kar poljubil bi tiste nagelečke in dom, ki je tako domač in bogat, ker združuje lepoto, narodno izročilo in modernost. Kaj bi segali po tujem, ko imamo doma toliko lepega!

Letošnji gospodinjski tečaj pa je imel še nekaj, česar ne more dati nobena šola, pa naj bo še tako moderno zidana in z vsemi mogočimi aparati in strokovnimi močmi — vse iz tistih bogatih denarnih virov, ki niso dostopni slovenskim gospodinjskim šolam —, namreč tisto domačnost, pristrčnost, vzajemno sodelovanje čč, sester in gojenk, da so se imele med seboj rade kot hčere ene velike družine. Prav zato so vzgojni življenjski nauki, ki so enako važni kot kuhanje in šivanje ali pa še bolj, padali na rodovitna tla, v pripravljena srca. Prav radi te velike nesebičnosti in požrtvovalnosti sester, ki razdajajo same sebe, ker denarnih sredstev pač ni, sta nam gospodinjski šoli v Št. Rupertu in Št. Jakobu toliko vredni. Zato jim bodo starši še zaupali svoje otroke, da jim tako dajo najdražjo doto za življenje!

se najdemo iz vse Podjune in nekateri celo iz Roža v Št. Rupertu in ugotovimo: še smo živi in nič manj nas ni, kvečjemu še več.

Starši so poslali v letošnji gospodinjski tečaj 27 deklet. Vedo, kje je najbolje za njihove dečle, kje se bodo največ praktičnega gospodinjskega naučile in tudi za pamet in srce kaj pridobile. Učile so se živinoreje, mlekarstva, sadjarstva, vzgojeslovja, nege dojenčkov, higijene, domoznastva, računstva, kuhanja, hranešlovja, šivanja, krojnega risanja in seveda verouka, slovenščine in nemščine.

Kakor vsako leto so nam tečajnice in sestre pripravile v nedeljo, 29. aprila kuharsko razstavo in razstavo ročnih del in pa zaključno prireditev. Vsako leto opazimo, da je dvorana za prvo predstavo premajhna. Saj že ni več prijetno, ko smo bili tako nabasani kot »špilce« v škatljici, toda to že prestanemo, da le kaj lopega vidimo. Se pozna, da je avtov vedno več, da je tudi dvorišče že premajhno za parkiranje.

S petimi pesmimi so nas pozdravile dekleta pod vodstvom g. prof. Silva Miheliča. Z deklamacijo nas je pozdravila Hrovatova Ančka. Plesnik Štefka pa je deklamirala pesem »Domovina, mili kraj«. V prav prijetni, domači besedi je govoril vsem a predvsem dekletom č. g. Avguštin Čebul. Kakšna naj bodo dekleta: najprej naj

kar, ki nam je že znan po igrah: »Nevesta iz Amerike«, »Izgubljena Marta« in »Sporminih«, ki jih sedaj beremo v »Veri in domu«. Avtor je znan vzgojitelj, ki je svoje poslanstvo opravljal tudi s šegavostjo. S to igro je posegel v srednji vek, ko so še verovali v čarovnice in jih sežigali. Pokaže nam gotovo pretirano in napačno sovraštvo do žensk v magistru Fabriciju, na drugi strani pa je vendar nekaj resnice, da je ženska »vragova smola«, na katero hudič

Šentrupeške gojenke pojo

(Foto Zaletel)

Državna realna gimnazija in gimnazija za Slovence

OBJAVA

Na Državni realni gimnaziji in gimnaziji za Slovence so sprejemni izpiti za šolsko leto 1962/63 v soboto, dne 7. julija 1962, to je prvi dan velikih počitnic. Začetek ob osmi uri.

Prijavite svoje otroke pravočasno in sicer do 1. julija 1962!

Prijavi je treba dodati rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva. Pri vodstvu šole, katero otrok sedaj obiskuje, zaprositi za popis učenca. Ta popis (Schülerbeschreibung) pošlje šola neposredno na naslov: Direktion des Bundesrealgymnasiums und Gymnasiums für Slowenen in Klagenfurt, Lerchenfeldgasse 22. Na dan izpita, torej 7. julija, pa mora vsak učenec predložiti spričevalo, katero bo dobil 6. julija 1962 na svoji dosedanji šoli, ker brez tega spričevala ne more biti pripuščen k izpitu.

Izpit za prvi razred obsega snov četrte šolske stopnje iz slovenščine, nemščine in računstva — pismeno in ustno. Glede ostalih razredov pa dobite podrobna pojasnila vsak dan popoldne v šolski pisarni: Lerchenfeldgasse 22, soba 65 v drugem nadstropju.

Zaključna prireditev v tekočem šolskem letu 1961/62 bo v nedeljo, dne 3. junija 1962, v veliki dvorani Delavske zbornice. Tokrat bo zaključna prireditev povezana tudi z razstavo risb in ročnih del deklet in fantov.

Ravnateljstvo

Slovenska filharmonija v Celovcu

V petek, dne 4. maja bo Slovenska filharmonija iz Ljubljane v okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo gostovala v Celovcu z izbranim programom slovanskih skladateljev. Izvajala bo pod vodstvom mednarodno znanega dirigenta in skladatelja Boga Leskoviča »Balkanske plesne« Marka Tajčevića, v orkestralni priredbi Boga Leskoviča »Koncert za violino in orkester« Sergeja Prokofjeva, ki ga bomo tokrat prvič slišali v Celovcu. Program bo zaključila Dvořákova simfonija »Iz novega sveta«. Kot violinski solist bo nastopil Dejan Bravničar.

Že s svojimi dosedanjimi gostovanji si je Slovenska filharmonija, ki je v zadnjih letih pod vodstvom dirigenta Leskoviča in Hubada dosegla številna mednarodna priznanja, pridobila številne prijatelje tudi med poznavalci glasbe v koroški prestolnici. Zato se tega ponovnega obiska iz prestolnice Slovenije veselimo in goste pristrčno pozdravljamo!

Vstopnice prodaja »Kärntner Landesreisebüro« na Novem trgu v Celovcu.

Šmarnice v Celovcu

Kot doslej bodo tudi v letošnjem mesecu maju slovenske večernice v Celovcu in sicer v novi bogoslovni cerkvi, Tarviser Strasse (ob Lendkanalu).

Vsak večer: ob ¾ na sedem rožni venec, ob 7. uri nagovor, nato litanije. Ob sredo, sobotah in nedeljah pete litanije.

Vabimo vse vernike k obilni udeležbi.

Našim naročnikom

Pričujoča številka zaradi praznikov obsega samo štiri strani, ker iz tehničnih razlogov ni bilo moč izdati številke v normalnem obsegu.

Zaradi skrajšanega obsega so v tej številki morala izpasti nekatera nadaljevanja. Ta bodo v prihodnji številki, ki bo izšla zopet, kot običajno, na osmih straneh. Prosimo naročnike za blagohotno razumevanje.

Uredništvo

Politični teden

Po svetu . . .

Atomski gobani zopet rastejo

Minuli četrtek je v Washingtonu ameriška atomska komisija izdala kratko sporočilo: »V bližini Božičnih otokov v Tihem oceanu je bila izvedena atomska poskusna eksplozija.« Naslednji dan je sledila še ena in v prihodnjih dveh do treh mesecih jih bo še več. Za kratkim sporočilom ameriške atomske komisije pa stoji zapletena vojaška in politična povojna situacija, ki je v znamenju »hladne vojne«. Ob svitu atomskih eksplozij pri Božičnih otokih dosega zopet enega svojih grozljivih viškov. Okoli zapuščenih otokov sredi širnega oceana se je zbralo okrog 100 ladij in 12.000 moških, med katerimi so vojaki, znanstveniki in tehničniki, ki bodo izvajali napovedano serijo atomskih poskusov ter opazovali njih učinke.

Do zadnjega ni bilo gotovo, ali bodo poskusi res izvedeni, kajti vlada Združenih držav je še prejšnji teden ponovno stavila Sovjetski zvezi predlog, da z dejanji pokaže, da je voljna sprejeti prepoved atomskih poskusov ter mednarodno kontrolo nad atomskim orožjem. Toda prav zaradi zahtev Zapada po kontroli se je vse razbilo. Sovjetska zveza smatra vsako kontrolo na svojem ozemlju kot »vohunstvo« in hoče, da ji svet verjame na besedo.

Vprav zaradi te odklonitve s sovjetske strani novi ameriški poskusi niso zbudili takšnega ogorčenja po svetu, ko so sami Amerikanci pričakovali. Je namreč minilo še premalo časa, da bi bila svetovna javnost pozabila na dejstvo, da je bila Sovjetska zveza tista, ki je lani v jeseni pretrgala »atomski moratorij«, ki je dogovorjen leta 1958, s serijo orjaških poskusov. S tem je dokazala, da je sprejela leta 1958 atomski »odmor« samo zato, da se v miru pripravi na nove poskuse. Sovjetski poskusi lanske jesen in sedanji ameriški poskusi so zopet razgibali do naravnost pošastnih dimenzij atomsko oboroževalno tekmo med obema glavnima velesilama sveta. Ta novi izbruh oboroževalne vneve je toliko bolj vznemirljiv, ker kaže, da se spor med obema svetovnimi blokoma poglablja in da eden kot drugi upa z iznajdbo novih orožij doseči premoč nad drugim. Mneneje sovjetskih vladajočih krogov je, da mora komunizem zavladati po vsem svetu ter da je njihova glavna naloga v tem, da k tej zmagi pripomorejo z vsemi sredstvi, bodisi s silo, bodisi z zvijačo. Prav zato nočejo pristati na nobeno mednarodno kontrolo, kajti s tem bi oni sicer dobili nadzorstvo in pregled nad ameriškim oboroževanjem, obenem bi s tem bila tudi Sovjetski zvezi odvzeta možnost tajnega oboroževanja. Trenutno je pač tako, da imajo glede atomske oborožitve Združene države še vedno naskok pred Sovjeti, posebno ker posedujejo celo vrsto različnih orožij, ki jih morejo po »potrebi« izbirati tako, da uporabijo najprimernejša. Vendar so vprav lanksi poskusi Sovjetov prepričali Amerikance, da je tudi Sovjetska zveza na atomskem področju znatno napredovala. Posebno jih skrbi velikost sovjetskih atomskih eksplozij, ki kaže na to, da delajo Sovjeti na konstrukciji »protiraketne atomske bombe«, to je bombe, ki bi s svojo eksplozijo uničila v zraku bližajočo se sovražno raketo z njenim atomskim tovorom vred.

Sovjetski raketni naskok pada

Pač pa se je v zadnjih mesecih sovjetski naskok na raketnem področju znatno zmanjšal. Predsednik Kennedy je dejal pred kratkim: »Kar se tiče ameriške vojaške sile, lahko mimo rečem, da se nam ne bi izplačalo z nikomur menjavati.« Zasedaj ima Sovjetska zveza zgolj prednost v velikih daljnometnih raketah, iz česar je tudi razlagati njene večje uspehe v vesoljskih poletih. Toda »sovražnik« ni v vesolju (vsaj zasedaj ne), ampak na Zemlji in za dosego tega popolnoma zadostujejo sedanje ameriške rakete.

Položaj je zelo mračen. Tudi Sovjeti so napovedali nove atomske poskuse, takoj potem ko bodo sedanji ameriški končani. Povrh tega pa utegne atomska tekma povzročiti »sinjenje« atomskih orožij, kajti želja po posesti teh nesmiselnih, a nevarnih igrač je nalezljiva kot bolezen. Francoski predsednik De Gaulle hoče ustvariti malo, a z atomskimi bombami do zob oboroženo »Force de frappe« udarno četo, pa tudi komunistični Kitajci pra-

vijo, da mora najštevilnejša država na svetu imeti tudi najmodernejšo orožje. Zaukrat jim ga Sovjeti kljub komunističnemu brastvu nočejo dati, kajti njihove dosedanje izkušnje s kitajsko hvaležnostjo niso bile baš vzpodbudne. Pa tudi na Zapadu sedanji lastniki atomskih orožij (Amerikanci in Angleži) niso hoteli svojega »zaklada« deliti z atlantsko zaveznico Francijo. Sporazum o prepovedi atomskega orožja bi seveda vsem tem problemom dobesedno »odrezal« glavo. Zato bi bilo pa potrebno medsebojno zaupanje med obema velikanoma, a tega ni, kajti Sovjeti se ne pustijo kontrolirati, Amerikanci pa pravijo, da so enkrat šli na led (to je leta 1958, ko so Sovjetom verjeli, da bodo držali atomski moratorij) sedaj pa ne gredo več. Ako Sovjeti dobe atomsko premoč, itak ne bo več imelo smisla jih dolžiti, da so prelomili besedo. In zato bodo na »Božičnih otokih« rastle iz tal nezaupanja ognjeni atomski gobani hitreje kot gobe po dežju.

. . . in pri nas v Avstriji

Prvi maj v znamenju skregane koalicije

Spričo letošnjega muhastega vremena je Socialistična stranka večino svojih prirediteljev prenesla v dvorane ter je zgolj mladino poslala na predvečer v obhode z baklami po mestih. Mladina pač gre, kamor jo pošlješ, kadar je urejena v vrste, koraka. Na zborovanjih pa so nastopili prvaki stranke z vseskozi miroljubnimi govori, v katerih so hvalili koalicijo in jo predstavljali kot najprimernejšo vladavino, obenem pa so si lastili zasluge, češ da je prav zaradi udeležbe socialistov v glavnem tako dobro funkcionirala. Bi pa funkcijo igrala še boljje če bi beseda socialistov imela večjo moč, so pristavljali. To je, če bi imela več glasov za seboj. Pri OeVP so pa bili manj zadovoljni z koalicijo. Govorniki OeVP so dolžili socialiste, da si prisvajajo le dobre strani koalicije, v kateri je vendar OeVP nosila glavno breme odgovornosti. Socialisti hočejo biti partner za zeleno vladno mizo, ko pa pridejo ven iz sejne dvorane, se pa obnašajo huje kot opozicija. Ti ogovori so izveneli tako, da bi OeVP mogla narediti še mnogo več dobrega, če je ne bi pri delu ovirali vprav socialisti. Sicer pa smo teh medsebojnih očitkov že vajeni.

Dr. Gorbach gre v Ameriko

Minuli teden pa sta se kancler Gorbach in zunanji minister Kreisky odpravljala na pot, tokrat v Združene države, kamor sta odletela večeraj, to je v sredo jutraj. Dr. Gorbachovo potovanje v Ameriko je res pravcata pot z zaprekami, kajti sprva je hotel iti h Kennedyju sam, da tako pokaže, da je OeVP izrazito zapadno usmerjena, v razliko od socialistov, toda najprej je Kennedy sporočil, da sploh nima časa, kasneje pa je ameriška vlada dala vedeti, da če že pride kancler, naj pride z njim tudi zunanji minister, kot je to pri takih zunanjepolitičnih obiskih običaj.

Dr. Gorbachov obisk prihaja namreč ravno v času, ko se nahajajo pogajanja med Veliko Britanijo in EWG v odločilni fazi. Združene države zelo podpirajo vstop Velike Britanije v EWG, ne le zato, ker bo s tem ta gospodarska skupnost močno ojačena, temveč iz političnih razlogov, ker bo to pomenilo večjo angažiranje Londona v kontinentalni Evropi, kjer sta dosedaj sti-

vereno gospodarila Pariz in Bonn. Pač pa Združene države niso posebno navdušene za pridružitvev nevtralnih držav v EWG. Pristop Avstrije, Švice in Švedske k EWG je sicer zaželen iz gospodarskih vidikov, obenem bi pa razvedenil njeno politično osnovo. Sedanje članice EWG (in tudi Velika Britanija), so namreč obenem članice Atlantskega pakta.

Po drugi strani je pa za evropske nevtralne države pristop k EWG postal nujnost, ki je pa le-te niso hotele pravi čas poznati, to je pred tremi leti, ko bi z lahkoto prišle v takrat še mlado in nezahtevno EWG, na katero tudi Sovjetska zveza ni bila tako pozorna. Večina avstrijske zunanje trgovine se odigrava z državami EWG (Zapadna Nemčija, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luksemburg). Ako Avstriji ne uspe najti gospodarskega priključka k EWG, bo neizogibno zdrsnila v naročje vzhodnemu bloku. To hoče kancler dr. Gorbach dopovedati Kennedyju. Da je to glavna točka Gorbachovega ameriškega programa priča tudi dejstvo, da se je dan pred odletom pojavil na Ballhausplatzu sovjetski poslanik Avilov, ki se je dalj časa razgovarjal z zunanjim ministrom Kreiskim.

Na Koroškem: Predvolilno vretje

Volilni nemir je segel tudi v mirno koroško deželo. Kot smo že poročali, se je začelo z mlekom, zaradi čigar nizke cene je začela kmetom prekipevati jeza. Ko se osrednje kmetijsko interesno zastopstvo na Dunaju s kmetiskim ministrom vred ni priključilo zahtevam koroških mlekarških združenj (občni zbori v Velikovecu in Beljaku) po takojšnjem zvišanju cene mleka na 2,50 šil., iz razlogov, ki so samo deloma utemeljeni ter se je tudi koroški Bauernbund moral svoj program omejiti na »postopno« zvišanje mlečne cene, je cela zadeva dobila izrazito politični značaj, ali koroško ceno mleka je začelo dobivati rjavkasto barvo. Pokazalo se je namreč, kdo stoji za celotno akcijo. Splošna kmečka zveza (Allgemeiner Bauernverband) je napovedal demonstracijski pohod s traktorji na Celovec za minulo nedeljo, toda ÖVP-jevski Bauernbund je udeležbo na tej demonstraciji odpovedal. Res je prišlo samo okoli 400 od v koroški deželi 7000 registriranih traktorjev in še na traktorjih, ki so drdrali po mestu, niso sedeli srednji ali mali kmetje, (slednji si traktorja sploh privoščiti ne morejo), ki nizke cene mleka in kmetijskih pridelkov najbolj ostro občutijo na lastni koži, temveč so jih vozili hlapci velikih gospodskih kmetov. Njihovi gospodarji so se pripeljali z limuzinami na protestno zborovanje, ki je bilo v Koncertnem domu. Že nekateri napisi so dovolj jasno povedali, kam pes taco moli kot n. pr. »Heute Protest, morgen Streik«, ki čudno spominja na znano pesem iz rjavokrvne dobe.

Nedeljska demonstracija je značilna in mora biti merodajnim krogom obeh vladnih strank pomenljiv opomin. Je namreč tipičen primer, kako lahko postane povsem gospodarsko vprašanje igračka političnih sil, in kako lahko napako demokratične vladavine — kot so brez dvoma preizkuse cene kmetijskih pridelkov zaradi koalicijskih krajevnih kupčij na račun kmetov — tisti, ki se v sru na demokracijo poživljajo, vprav z uporabo demokratičnih metod demokracijo izpodkopavajo. Celovška demonstracija je njenim prirediteljem dala pogum, kajti na zborovanju v Koncertnem domu je padla tudi parola: Danes so drdrali traktorji v Celovcu, jutri pa bodo iz vseh zveznih dežel pridrdrali na Heldenplatz na Dunaju!

SLOVENC

doma in po svetu

Že druga slovenska šola v Avstraliji

Slovenski rojaki v Sidneyu (Avstralija) so ustanovili lastno šolo za slovenske otroke, ki jo obiskujejo ob sobotah kot dopolnilo angleški državni šoli, da se poleg državnega jezika angleščine dobro nauče tudi svojega materinnega jezika slovenščine. Ime so ji dali po slovenskem prosvetitelju škofu Antonu Martinu Slomšku. Je to že druga šola na daljnem kontinentu, ker prva že dalj časa deluje v mestu Melbourne.

Mauserjev roman v španščini

Pri založbi Luis de Caralt v Barceloni (Španija), je pred kratkim izšel roman »Kaplan Kleimen«, ki je svojčas izhajal kot podlistek v »Kroniki« ter ga je pozneje prevedel v nemščino švicarski pisatelj in prijatelj koroških Slovencev Gerold Schmidt. Iz nemščine ga je sedaj prevedel v španščino José I. Bellock Zimmermann. Omenjena založba izdaja dela iz svetovne literature ter je pred kratkim izdala Nobelovega nagradjenca Iva Andrića. Na ovoju podaja poročevalec karakteristiko Mauserjevega romana ter ga vzporeja z romanom o duhovnikih slavnih pisateljev Francois Mauriac ter Graham Greene. V prevodu so vsa imena ohranjena v slovenščini, seveda zapisana v španskem pravopisu. Žal pa o pisatelju ne pove uvod nič, kajti sam Mauser je o prevodu svojega dela v španščino izvedel iz — časopisov. Prevajalec se namreč niti ni pobrigal za avtorjevo dovoljenje. Kljub temu pa je ta novi prevod tudi nova potrditev veljavnosti pisateljskega dela Karla Mauserja, ki ga tudi na Koroškem radi beremo.

Izšel je novi Slovenski pravopis

Minuli teden je izšel novi Slovenski pravopis, ki ga je pripravila posebna komisija pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Izdala pa Državna založba Slovenije. Posvečen je spominu velikega slovenskega jezikoslovca mednarodnega slovesa Frana Ramovša. V komisiji za pravopis so bili profesorji Anton Bajec, Rudolf Kolarik, Lino Legiša, Janko Moder, Mirko Rupel, Anton Sovre, Matej Šmalc in France Tomšič.

Poleg slovarja pa ima novi pravopis daljši pravorečni, pravopišni in slovnični uvod, seznam kratic in znakov ter prikaz korekturnih znamenj. Pravopisna komisija je v knjigo pripisala prošnjo, da naj bralci in pa uporabljanci Pravopisa sporoče vse pripombe in morebitne popravke, ki bodo služili pri izdelavi novega pravopisa slovenskega knjižnega jezika, ki se naglo razvija in izpopolnjuje.

Priznanje slovenskemu tržiškemu tiskarju

Italijanska tiskarska revija »Il poligrafico Italiano« je nedavno razpisala »Prvi natečaj grafičnih sestavkov«, katerega so se lahko udeležili vsi tiskarji v Italiji. Treba je bilo iz tiskarskega materiala sestaviti vabilo za razstavo grafičnih izjavkov v dvobarvnem tisku. Med 137 tekmovalci je komisija prisodila 3. mesto vabilu, ki ga je izdelal mladi slovenski tiskar v Trstu Zorko Lovrečič. Nagradjenec je bil dovršil slovensko obrtno šolo v Trstu.

Nova zmaga slovenskega telovadca Cerrarja

V dva dni trajajočem dvoboju med telovadnima moštvoma Jugoslavije in Sovjetske zveze je po ocenitvi moštvev zmagala Sovjetska zveza, z rahlim naskokom, kajti nabrala si je 458 točk, Jugoslavija pa 454. V klasifikaciji posameznikov pa je zasedel prvo mesto mladi Slovenec Miro Cerar, sedanji evropski prvak, ki je prekosil vse svoje jugoslovanske in sovjetske sotekmovalce.

Slovenska šola v Kanadi

V Torontu, kjer se je po drugi svetovni vojni naselilo največje število Slovencev v Kanadi, sta že dve slovenski župniji, ki imata vsaka tudi lastno slovensko dopolnilno šolo, v kateri se otroci slovenskih staršev uče domačega jezika. Obe šoli sta pred kratkim zaključili prvo polletje s prav dobrim uspehom. Šola pri župniji Marija Pomagaj je imela 144 otrok, ki so jih poučevale učiteljica s. Palmira Dvoršak, Karolina Merhar, s. Cecilija Prebil, Ivanka Levstik ter ing. Cvetka Jakus. Otroci imajo lastno knjižnico, ki ima 144 slovenskih knjig, po katerih otroci radi segajo. — V župniji Breznadežne v New Toronto pa obiskuje slovensko šolo 75 otrok, ki jih poučujejo Anica Dolenc, Karolina Čermelj, Stane Pleško in Jože Meden. Posebni tečaj za srednješolce obiskuje sedem dijakov in dijakinj. Učitelj Blaž Potočnik vodi deški pevski zbor, ki je nastopil na več prireditvah.

Goriški Slovenci zahtevajo novo šolo

Na nedavni seji mestnega sveta v Gorici so trije slovenski svetniki (dr. Kacin, dr. Sfiligoj in dr. Bratina) v proračunski debati med drugim zahtevali tudi postavko za gradnjo nove slovenske šole v Gorici, ker sedanje poslopje ne ustreza in ne zadostuje več potrebam.

Prireditel v št. Rupertu. — Prizor iz »Vragove smole«

(Foto Zaletel)

DJEKSE

(Kako smo blagoslavliali)

Predno so pred nekaj leti vpeljali novo bogoslužje Velikega tedna, je bila krstnica (velika sobota) brez dvoma najveselejši dan leta. Vsa opravila so bila v soboto zjutraj, takoj na to je bila maša, pri glorijski so začeli zvoniti in streljati. Po cerkvi je donela aleluja, orgle so bučale, praznovanje velike noči se je začelo.

Zdaj je velika sobota še čisto postni dan, Kristus je še v grobu. Ceremonije vstajenja se začne šele po sončnem zahodu, in to je letos, ko je bila velika noč tako pozno, šele ob sedmih zvečer.

Čez dan se vrši samo blagoslavljanje velikonočnih jedil. Štirje blagoslovi se uporabljajo. Eden za mesnino, drugi za pisanke, tretji za šantelne in četrti za vse drugo (hren, jabolka).

Takoj zjutraj ob šestih imamo navadni blagoslov ognja. Ljudje rabijo blagoslovljeni ogenj in ne morejo čakati do večera.

Pri nas na Koroškem

Potnik je posestnik ob cesti z Djekš proti Velikovu. Ura je tri popoldne. Zdaj pa h kmetu Župniku. Od Župnika pa nazaj na Djekše. Zadnji blagoslov je v cerkvi. Ob štirih bi morali biti tukaj, pa imamo pol ure zamude. Ura je pol petih popoldne, ko je zadnji — petnajsti — blagoslov v cerkvi na Djekšah.

Dve uri in pol imamo še časa, predno se začnejo večni velikonočni obredi z mašo in vstajenjem.

Šestnajsti blagoslov pa ima gospod profesor Ramsbacher pri Končarju. On blago-

katero bi priklical podzemne duhove. To moč zadobi in kljub opominom angela varuha vzame v službo Mefistofela, kot misel hitrega satana. Ta mu odpre vse zaklade zemeljske sreče za 24 let; v zameno pa Faust podpiše pogodbo, s katero proda svojo dušo. Tako se je doktor Faust odločil za pot, ki vodi skozi uživanje, častihlepje in razuzdanost v pogubo.

Preteklo je dvanajst let življenja v službi zla in pokorni Mefistofeles mu je izpolnil vsako željo. Toda prave sreče Faustovo srce ni bilo deležno. Glas vesti in angela varuha mu je vedno glasneje očital zgrešeno življenje in od časa do časa mu je dušo napolnjeval kes, da je začel iskati rešitev v misli na Boga. Že se je skoraj z vso dušo povrnil k Bogu, ko mu pripravi Mefistofeles odločilno prevaro v podobi ženske in v tem je potekel čas, ko je po pogodbi postala njegova duša last pekla. Prevaran za dvanajst let — češ zvesta služba podnevi in ponoči odtehta za 24 let navadne službe — je v uri duhov tragično končal človek Faust svojo življenjsko pot v obupu in prokletstvu.

Vse bolj moder kot učeni Faust je bil njegov služabnik Pavliha, katerega je tudi hotel satan ujeti v svoje zanke. S svojo navihano spretnostjo je celo hudiča ukamnil.

Šentjakobskim igralcem gre prav lepa pohvala. Zlasti so lepo podali svoje vloge Pavliha, Faust in Mefistofeles. Še dolgo bo šegavi Foltej ostal v spominu kot prebrisani Pavliha, ki je znal povedati toliko življenjskih resnic na račun nežnega spola. Pa tudi Faust nam bo ostal kot svarilo: Človek, ne kliči vrata!

SELE

(Na novem odru. — Smrtna kosa.)

Da je pri nas na velikonočni ponedeljek igra, je že nekako kar samo ob sebi umevno. Takrat pa radi gremo v Emavs — na igro. Letos je sicer domači igralci niso pripravili, pač pa so nam postregli vrli dijaki s poučno in napeto misijonsko dramo »Tri modrosti starega Wang«. Ta predstava je bila za nas nekaj izrednega: zgodba iz boksarske vstaje na Kitajskem, zato so bili igralci v kitajskih krojih; skušnjavec premoti mladeniča, ki je že na poti h krščanstvu, da pomori otroke in sorodnike blagega učitelja Wang, ta pa se po dolgem notranjem boju povzpne do dejanske krščanske ljubezni, ki vse odpušča, in postane celo krstni oter skesanemu morilcu. Dobro, da nam je bila vsebina igre nekoliko razložena, da smo poteku dejanja laže in z večjim razumevanjem sledili.

Naslednji torek zvečer pa so nas obiskali igralci z Obirskega in predvajali komedijo »Matiček se ženi«. Vsi igralci so novinci, a priznati moramo, da so pod izkušenim vodstvom režiserjev imigro gladko in naravno podali. Živahni Matiček in ljubka Nežika sta posebno ugajala. Za zabavo taka komedija kar dobro služi.

Pomanjkljivo pri obeh predstavah je bilo, da niso vsi igralci govorili dovolj jasno in glasno, kakor je potrebno v veliki dvorani. Za boljše razumevanje je tudi priporočljivo, da nekdo pred pričetkom vsebine igre kratko razloži: kdaj in kje se dejanje vrši in katere osebe v njej nastopajo.

Udeležba je bila v ponedeljek in celo v torek proti pričakovanju prav številna, čeprav prireditvi nista bili dosti zgodaj razglašeni. To dokazuje, kako so ljudje željni kulturnih prireditev.

Dne 1. majnika smo položili k zadnjemu počitku vojnega invalida Valentina Perča. Kruta vojna mu je ugonobila dva brata, njemu pa je zapustila bradek spominek — sklepni revmatizem. Vse zdravljenje ni imelo dosti uspeha. Zadnja leta je le s palicami za silo hodil in trpel grozne bolečine po vseh udih. Pred dvema mesecema se je podal v bolnico, kjer ga je pa začetnem zboljšanju smrt rešila trpljenja v 56. letu starosti. Zdaj je od vse družine preostala le še 87-letna mati Reza. Pogreba se je poleg drugih udeležilo tudi mnogo vojnih povratnikov. Moški zbor mu je v slovo občuteno zapel žalostinko »Vigred se povrne«. Počivaj mirno, blagi trpin!

Že v tretjič „Dijaški glas“

Pred kratkim je izšla tretja številka »Dijaškega glasu«, literarnega glasila dijakov Slovenske gimnazije v Celovcu. Ta glas navezuje na bogato tradicijo študentskih glasil, ki sega v prejšnje stoletje do »Domacih vaj«, iz katerih so izšli nekateri klasični slovenske literature. Razveseljivo je, da ta tradicija živi naprej tudi v Celovcu, 100 let potem, ko je tukaj oral literarno ledino Anton Janežič.

Pomladanski »Glas« je pester in svež. V njem je nekaj kar ljubkih pesmic (Hilda Leimisch, Milica Orasche); Vladimir Wakounig pa je v zgodbi o beraču Vorancu pokazal, da zna pripovedovati. Le tako naprej. To velja tudi za vse ostale, ki bi prav tako zaslužili, da jih imenujemo, pa morda kdaj drugič. Ne moremo pa molče preiti zanimivih in prijetno pisanih, jednatih športnih poročil Bogomira Bogataja, ki si je pridobil že pravo rutino. Čedne so tudi ilustracije.

V uvodu pravijo dijaki sami, da je njihov slog »morda malo zanesenjaški«, toda prav to je tisto, kar dela te mlade literate tako prijetne. In »zanesenjaštvo« je najlepši dar mladosti. Naj jih »zanes« daleč, in sicer tako pri učnih uspehih, kakor tudi pri »neobveznem« kulturnem delu, da bodo nekoč mogli stopiti v življenje kot resnični izobraženci, to je ne le posestniki znanja, ki jim ga izpričuje šolsko spričevalo, ampak ljudje z vsestransko širokim duhovnim obzorjem.

»Glas« je pa tudi zgovoren dokaz ljubezni do materine besede. Kdor ga je dobil in vzel v roke, se pa naj pri tem spomni, da so naši mladi literati sicer polni mladostnega navdušenja, da pa so njihove blagajne prazne; izdajanje lista pa povezano s stroški. Zato bo mal denarni dar, ki se vam ne bo poznal, mladini naredil veliko veselje in jo podžgal k novemu delu.

Nova lepa plošča

Jugoslovanske in ruske narodne POJE »SLOVENSKI OKTET«

Izšla je plošča pesmi jugoslovanskih narodov in ruskih pesmi, s katerimi je »Slovenski oktet« žel uspehe po vsej Evropi. Plošča vsebuje:

Žabja svatba (Vinko Vodopivec). — Nocoj pa, oh, nocoj (Slovenska narodna). — Bojo mi, Bojo (Srbska narodna). — Pa se sliš (Slovenska narodna). — Moj očka ima konjička dva (Slovenska narodna). — Omili mi u selu divojka (Dalmatinska narodna). — Mlatiči (Slovenska skladba Kamila Maška). — Ruske narodne: Ej uhnjem. — Večerni zvon. — Dvanajst razbojnikov. — Tožno doni zvonček. — Kozaška.

Na razpolago je v uredništvu »Našega tednika - Kronike«. — Cena 100.— šil.

ROMARJEM NA SV. MESTO!

Župni urad v Zvabeku obvešča romarje in častilce Matere božje na Sv. Mestu, da letos na sveto-meško nedeljo, dne 6. maja na Sv. Mestu zaradi važnih ovir ne bo službe božje, pač pa bo na tretjo nedeljo po veliki noči, to je dne 13. maja, na Sv. Mestu več sv. maš in priloženost za prejem sv. zakramentov. O tej letošnji spremembi obvestite tudi svoje bližnje.

OBIRSKO

(»Matiček se ženi« tudi pod Obirjem)

Skriti, preprosti in skromni, toda talentirani Obirčani so v zadnjih tednih v igri »Matiček se ženi« postali domala svetovno znani.

Naš vrli in poštenovalni učitelj, gospod Valentin Polanšek je znal izbrati iz priprosti delavskih in kmetijskih družin precejšnje število fantov in deklet ter jim jako posrečeno porazdelil obširne vloge lepe dejanske igre, ki je že sto let stara a še vedno sveža. Igralci se po težkem vsakdanjem delu v gozdovih, ob vsakem slabem vremenu, celo v snežnih viharjih večerih niso ustrašili zaledenelih poti iz oddaljenih gora in hribov obširne Obirske in Kort, in žrtvovali marsikateri večer za vaje, da jih je natančni in strogi učitelj končno priznal vredne za javni nastop.

V ponosni zavesti, da nekaj znajo, so šli najprej z igro gostovat v Železno Kaplo. Skočijani in v Sele. Povsod tam so v lepih in prostornih dvoranah in na primernih odrih z njih nastopom želi veliko priznanje. Sele na vse zadnje, na velikonočno soboto, so nam domačinom v Kovačevi gostilni na priprostem tesnem odru pokazali, kaj so se naučili. Prostorna Kovačeva hiša (Nadaljevanje na 4. strani)

KMEČKA GOSPODARSKA ZVEZA

vabi gospodarje Roža in Gorjancev na skupni

GOSPODARSKI SESTANEK

v nedeljo 13. majnika pri Tišlarju v Št. Janžu v Rožu

S p o r e d :

8.00 skupna sv. maša v farni cerkvi

9.30 govora:

kmet. svetnik Mirko Kumer: »Mi in kmetijska zbornica«;
živilozdravnik dr. Tone Samonig: »Katera goveja pasma je za naše kraje najprimernejša«

12.00 skupni obed

13.00 Martin Zechner: »Naši gozdovi«;

dr. Valentin Inzko: »Socialna slika naše vasi«;
organizacijska vprašanja.

Ob zaključku nastopijo domači pevci in tamburaši.

Jutranja vlaka iz Področnice in Celovca dospeta ob primernem času v Št. Janž. Tudi po sestanku je ugodna železniška zveza na obe strani.

Gospodarji! V lastnem interesu se polnoštevilno odzovite našemu vabilu!

Osrednji odbor

Po potrebi se blagoslovi tudi voda. Potem pa naprej, dolga bo pot. Prvi blagoslov velikonočnih jedil je pri Lesjaku. Pred dobrima 2 letoma je umrla gospodinja, komaj 40 let stara. Lani je pogorel hlev. Že stoji novi in lepši na mestu pogorelega. Od Lesjaka pa naprej proti Hudemu kraju. Na slemenu je Slamanik ali Slamčik. Od tukaj se vidi doli na Št. Jur na Vinogradih. Hiša je nova, nad hišo Marijina kapelica.

Nato je blagoslov pri Prohartu, krojaškem mojstru. Zadnje čase je bolehal, Bog mu daj zdravja!

Pa zopet naprej proti Vrhovniku. Ponovno se med potom okrepčamo, seveda ne z mesom, kajti do enajstih je še strogo zapovedan post. Pri Vrhovniku smo ob pol devetih. Od Vrhovnika pa dol proti Kunu. Tu se nič ne ustavimo, razen kar je potrebno za blagoslov jedil. Nato pa proti cerkvi v Šmihelu. V cerkvi je že šesti blagoslov. Cerkev v Šmihelu se imenuje že l. 1387. Šmihel leži že 400 m niže nego Djekše. Še vedno gremo navzdol — do Rebernika. Pri Reberniku blagoslovimo, se malo odpočijemo in okrepčamo. Ura je že pol enajstih. Zdaj pa zopet navzgor. Slečemo jopiče, pošteno se potimo.

Mimo Priža gremo do Drčnika. Jamnik je kar s traktorjem pripeljal štiri košare ali »korpe« (svojega in treh sosedov) in mnogo otrok. Dan je lep, zima in mraz sta minila, kdo bi ostal doma, če se lahko pelje s traktorjem! Drčnik ima novo hišo. Zopet se malo okrepčamo, ura je že dvanajst. Pa spet naprej do Cegnarja.

Od Cegnarja pa zopet navzgor mimo Postanka proti Vrniku. Zapustimo Hudi kraj, vidimo cerkev na Djekšah tam v daljavi. Pri Vrniku je že deseti blagoslov. Zopet se malo okrepčamo, potem pa navzdol proti Rožancu.

Rožanci so bili zmeraj čegmoštri ali cerkveni ključarji ali po novem: cerkveni svetovalci. In tako je tudi sedanjí posestnik Rožanc pred kratkim postal čegmošter. Iskreno čestitamo! Sicer je to služba, ki nič ne nese. Titel ohne Mittel, pravijo po nemško. A če tudi za ta svet ta služba nič ne nese, Bog ne bo ostal nič dolžan.

Od Rožanca pa zopet navzgor. Pri Herku se ustavimo samo toliko, da blagoslovimo, potem pa takoj naprej k Potniku.

slavlja tam v bližini Končarja, pa še pri Končarju opravi velikonočno blagoslavljanje.

(† Hirsnikov oče)

Zvesti naročnik in bralec »Našega tednika - Kronike« je bil Jurij Kolman, pd. Hirsnikov oče v Hudem kraju. Zadnjih par let ga ni več mogel brati, oči so odpovedale.

Od Hirsnika na Djekše je poldrugo uro daleč. A dokler je mogel, je oče Hirsnik nedeljo za nedeljo prihajal k službi božji na Djekše. Že par let pa oče Hirsnik ni več mogel priti k službi božji. In kako rad bi bil prišel.

Na veliki torek, 17. aprila pa je zadnjič napravil to pot. Seveda ni prišel več sam, pripeljali so ga v mrtvaški krsti. Zdaj si bo odpočil. Dopolnil je 83 let. Naj počiva v miru in naj mu sveti večna luč! Sorodnikom naše sožalje!

ŠT. JAKOB V ROŽU

(»Faust« na farnem odru)

Pridni šentjakobski igralci so zopet pripravili novo igro, s katero so svoje gledalce ponovno zelo zadovoljili. Tokrat je bila na sporedu zahtevna igra z resno vsebino: »Faust«. V najkrajšem času so jo naštudirali in z njo nastopili dvakrat na belo nedeljo.

Igra »Faust« spada med duhovno-simbolične igre in ima globoko moralno vsebino. Za ozadje ji služi temeljni problem življenja: boj dobrega in zla v človeku. To notranjo razdvojenost nazorno prikazuje angel in hudič, ki se trudita, da si pridobita človekovo dušo. Kakor vobče pri tovrstnih duhovnih igrah zmaga dobro ali slabo počelo; vedno pa izzveni celotna predstava v pohvalni ali svarilni klic: »Reši svojo dušo«.

V igri »Faust« zmaga zlo nad dobrim, čeprav je to zlo deležno obsodbe in prokletstva. Vsebinska igra pa je sledeča: Faust, ki je podoba slehernega človeka, si je pridobil mnogo človeške učenosti. Toda to ga ne zadovolji. Hoče še globlje prodreti v skrivnosti življenja in stvarstva, pa tudi časti in slave si zaželi. Z žalostjo pa mora priznati, da z dosežanim trudom ne bo prišel dalje; nad učenimi knjigami je razočaran.

Doktor Faust si zaželi moč čarovanja, s

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 3. strani)

pa je bila premajhna za vse došlece, kar je v dokaz, da imamo Obirčani tudi za igre veliko zanimanje. Le škoda, da nimamo primerne dvorane, oziroma odra za to izobraževalno udejstvovanje.

Veselo iznenadeni nad dobro izvedeno prireditvijo smo še pozno v noč, strjeni kot ena družina, posedeli v prijateljskem kramljanju v gostoljubni Kovačevi gostilni.

Kar pa ni mogel sprožiti letošnji, četudi dolgi pust, to je nadoknadila naša igra »Matiček se ženi« ter spravila naše zaljubljene parčke v nekako rekordno tekmo. Tako je v nedeljo našemu č. g. Holmarju na prižnici skoro zmanjkovalo sape, ko so morali oklicati kar tri pare. Zato pa, juhel! Še bo veselo na Obirskem! Kdor pa tega ne verjame, pa naj pride k nam pogledat, ter se lahko veselo zavrti z nami!

ST. RUPERT pri VELIKOVCU (Zahvala cerkvenim pevcem)

Čudovito lepo vreme nam je Gospodar narave podaril za letošnjo Veliko noč, kakor že mnogo let ne. Tega smo se toliko bolj razveselili, kolikor smo se prej žalostili radi stalno neprijaznega vremena, ki ni in ni hotelo vzeti na znanje, da je po koledarju že davno v igred. Neverjetno trdovratno sta se letos branila zima in mraz, vse napovedi radia o prihodu toplejšega vremena so se vedno spet izkazale kot neresnične. Zdi se, kakor da je šele smrt Gospodova na Veliki petek prinesla letos novo življenje v naravo, kakor vsako leto prinaša novo življenje dušam. Bogu bodi hvala!

Tudi v cerkvi smo obhajali Veliki teden prav lepo, Veliko noč pa nad vse slovesno. Najbolj je pač povzdignila slovesnost Vstajenja in ostale božje službe izredno dobro, dovršeno, zares praznično cerkveno petje pod vodstvom požrtvovalne dirigentke ge. Hraštnikove, za kar se moramo njej, kakor tudi celemu pevskeму zboru javno zahvaliti. So se pa tudi pridno učili in vadili teden za tednom, da bi na ta največji praznik Gospoda - Zmagovalca nad smrtjo vredno počastili in vsa srca povzdignili k Njemu. To se jim je v polni meri posrečilo. Cerkevno petje na letošnjo Veliko noč ni bilo samo pravi užitek za verna srca, temveč nadnaravna, božja moč, nebeška sila, milost, ki je srca zgrabila, v njih delovala in jih dvigala k Bogu. Naj bo ta zavest

cerkvenim pevcem plačilo za trud in prizadevanje, obenem pa spodbuda za nadaljnje vztrajno delo. Nam vsem pa, tako pevcem kakor faranom, naj ta lepi velikonočni praznik, ki smo ga po božji dobroti doživeli, pripomore h globljemu spoznavanju, da je zares le On, Jezus Kristus, edini Sveti, edini Gospod, edini Najvišji, ki je vreden, da za Njegovo čast in povečanje porabimo svoje najboljše moči in smo vedno pripravljeni, le Njemu služiti.

LOGA VES OB VRBSKEM JEZERU (Smrtna kosa)

Pred 14 dnevi smo položili k večnemu počitku Barbaro Kravagna, roj. Dragasnik, pd. Zlančičinjo v Logi vesi, ki je umrla v 83. letu starosti. Rajna je bila sestra že pred prvo svetovno vojno prerano umrlega neutrudljivega borca za naše pravice, g. Janeza Dragasnika, ki je bil župnik na Kostanjah in je tam tudi pokopan. Kot je bil njena rajni brat zelo inteligenčen in juridično podkovan, tako, da so ga morali po vseh uradih vpoštovati, je bila cela družina bistrih glav. Saj je bil njih oče Florjan Dragasnik kot samouk izdelovalec vodnih mlinov, ter celo zemljemerec. Večkrat je prišlo med posestniki zemljišč do tožb in merjenja po uradnih geometrih in vselej se je izkazala kot pravilna meja, ki jo je določil rajni Zlančič.

Pokojna Zlančičinja je bila sicer že v visokih letih, a je hodila še zmeraj v cerkev in do zadnjega opravljala razna dela.

Na Veliko noč se je že zopet vila dolga procesija pogrebcev iz Loga ob Vrbi, jezeru na naše pokopališče. Tokrat smo pa spremlili na zadnje počivališče go. Terezijo Černic, roj. Koban, ki je v 62. letu starosti umrla. Rajna je bila vdova po našem nepozabnem voditelju Arnoldu Černicu, ki je umrl pred pičlimi tremi leti. Rajna je bila doma pri Kranjčiču ter je morala po prezgodnji smrti njenih staršev že zgodaj prijeti za vsako delo. Kot vsi Kranjčičevi je bila tudi Terezija dobra pevka in je pela dolga leta tudi v naši cerkvi. Kot nekdanji pevki so ji zapeli naši pevci na domu in na pokopališču njeno ljubljeno pesem »Vigred se povrne«. In domači g. župnik je spregovoril obema tolažilne besede.

S svojim prerano umrliam možem je stala zmeraj na braniku naših pravic ter se naših prireditev zmiraj udeleževala. Pridna

kot mravlja je imela red in snago v hišah, tako, da so bile njih štiri vile (hiše) v polletni sezoni zmiraj po letoviščarjih zasedene. Bolehala je že 5 let, sedaj na zadnje jo je zadela možganska kap.

Naj počivata obe rajni v miru! Ostalim pa naše sožalje!

DAROV ZA TISKOVNI SKLAD v marcu:

Klemenjak, Ruda, 50.— šil.

Po 20.— šil. so darovali: Anton Gril, Miklavčev; Maks Zupančič, Labot; J. Brodar, Špilatal a. d. Drau; Franc Keischnig, Podrožica; Marija Stutich, Dunaj; Marija Zankl, Presesko jezero; Johana Mertel, Brnca; Filip Hafner, St. Janž; č. g. V. Pip, Gradeneegg.

Po 10.— šil. so darovali: A. Fugger, Rožek; Ana Tischler, Tinje.

Športni kotiček

NOGOMET

DRUGI PORAZ ŠT. JANŽA
ŠT. JANŽ: BISTRICA 0:2

Tudi na domačem igrišču mladim nogometašem št. Janža ni uspelo zmagati nad sosednjim rivalom Bistrico in se jim oddolžiti za jesenski poraz. Prvo moštvo na lestvici je pokazalo hiter in borbni nogomet ter je zaslužno zmagalo. Tudi domači so igrali izredno lepo, vendar pred nasprotnim golom niso imeli sreče. Sicer pa ta poraz ne predstavlja posebnega neuspeha, saj je Bistrica moštvo, ki si je že zagotovilo vstop v višjerazredno tekmovalje.

ATLETIKA

V nedeljo je na povabilo Celovškega lahkootletskega kluba gostovalo v Celovcu lahkootletsko moštvo mariborskega Branika, ki v Sloveniji zavzema tretje mesto za kladivarjem iz Celja in ljubljanskega Olimpijo.

Ceprav je celovška ekipa ena najboljših v Avstriji in je nastopila celo z nekaterimi avstrijskimi reprezentanti, je moštvo iz Maribora doseglo visoko zmago 75:55. Celovski klub je že navezal tesnejše stike z nekaterimi kvalitetnimi slovenskimi klubi.

NOGOMET

Na neuradnem evropskem prvenstvu mladinskih nogometnih ekip v Romuniji je zmagalo domače moštvo, ki je v finalu premagalo Jugoslavijo s 4:1. V borbi za tretje mesto sta se moštvi Turčije in Češkoslovaške razšle z neodločenim rezultatom 1:1. Sodelovalo je 19 zastopstev evropskih držav.

MALA OGLASA

Motorno kosilnico (Motormäher), rabljeno, a v dobrem stanju, kupim takoj. Ponudbe na upravo.

SADNA DREVESCA in ribizelj dobite v drevesnici MARKO POLZER, št. Vid v Podjuni — St. Veit i. J.

glebam, stvar se ne ujema. Kaj je že pravil kum? ... Naprej! Hop trala! Hop trala! Hop! Hop! Hop! Tako se je razgovarjal sam med seboj kmetič srednjih let, ki se je ga bil nalezal in je plesal po ulici. »Bogme, tako se hopak ne pleše. Kaj bi se lagali? Torej: Hop trala! Hop trala! Hop trala! Hop! Hop! Hop! Hop!«

»Glej ga norca! Če bi bil mlad fant, bi nič ne rekla, pa je star osel in pleše otrokom v posmeh ponoči po ulici!« mu je zabrusila stara ženska, ki je nesla v rokah snop slame. »Poberi se domov spat!«

»Grem, že grem!« je odgovoril kmet in se ustavil. »Grem, Na starosto pa se poživim. Kaj si domišljaj! Misli, če je starosta, da sme ljudi v mrazu z mrazlo vodo polivati in se napihovati. Starosta, starosta! Jaz sem sam sebi starosta. Naj me ubije strela, jaz sem tudi starosta, sam sebi starosta. Tako je in nič drugače! ...« je brundal dalje in ubral korak do prve najbližje bajte. Ustavil se je pred oknom, drsel s prsti po steklu in si prizadeval najti leseno kljuko. »Baba, odpri! Hitro, ti pravim, odpri! Kozaku je treba spat!«

»Kam lezeš, Kalenik? Nameril si se na tujo bajto,« so smeje se kričala dekleta, ki so se vračala z veselega petja na vasi. »Ali naj ti me pokažemo tvojo hišo?«

»Pokažite, pokažite, ljubeznive gospodične!«

»Gospodične? Slišite, kako je danes vljuden Kalenik? Treba, da mu pokažemo, kje je doma. Ne! Prej nam mora zaplesati hopak!« (Dalje prihodnjič)

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

PONEDELJEK, 7. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Pregled opereta. — Pogled v sodobno svetovno slovstvo. — 18.00 Ekmenski koncil. — TOREK, 8. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Koroški kulturni pregled. — SREDA, 9. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 10. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Valček, polka in vesela pesem. — PETEK, 11. 5.: 14.15 Poročila, objave. — »Mamica moja ...« — SOBOTA, 12. 5.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — NEDELJA, 13. 5.: 7.30 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

MESTNO GLEDALIŠČE:

Petek, 4. maja: **Hochzeitsnacht** im Paradies, opereta. — Sobota, 5. maja: **Mit besten Empfehlungen**, komedija (zaključena predstava. Vstopnic ni). — Nedelja, 6. maja ob 15. uri: **Hochzeitsnacht** im Paradies, opereta. — Torek, 8. maja: **Der Hauptmann von Köpenick**, igra. Poslovilna predstava za Freda Schulze-Holz. — Sreda, 9. maja: **Hochzeitsnacht** im Paradies, opereta. — Četrtek, 10. maja: **Manon**, opera (poslednjič). — Petek, 11. maja: **Mit besten Empfehlungen**, komedija. — Sobota, 12. maja: **La Traviata**, opera (premiera). — Nedelja, 13. maja ob 15.00 uri: **Hochzeitsnacht** im Paradies, opereta. — Začetek ob delavnikih ob 19.30 uri, ob nedeljah ob 15.00 uri.

KOMORNI ODER (Konzerthaus):

Sobota 6., sobota 12. in nedelja 13. maja: **Viola**, komedija. — Začetek vselej ob 19.30 uri.

Filmska ocena

Bistrica v Rožu. — Sobota, 5. 5.: Die Affäre einer Nacht (V). — Lahkomiselni prelom zakonske zvestobe služi kot podlaga komediji. Film odsvetujemo. — Nedelja, 6. 5.: Der Held meiner Träume (III). — Veseloigra, Ljubezen treh deklet do mladega letalca.

Borovlje. — Sobota, 5. 5.: Der Teufel spielt Balalaika (III+). — Usoda nemških ujetnikov v sibirskih taboriščih, istočasno pa tragedija nekega moža in žene v nemškem judovskem koncentracijskem taborišču. Prepričljiv klic po spravi med narodi sveta. — Nedelja, 6. 5.: Das schwarze Schaf (III+). — Kriminalni film o nekem patru, ki ima kriminalistična nagnjenja. Prepričljiv film, ki nudi dobro zabavo. — Torek, 8. 5.: Fuzzy räumt auf (III). — Film iz divjega zapada. — Četrtek, 10. 5.: Der Boß kennt kein Erbarmen (IV). — Razbitje nekega vohunskega kroga z mnogimi umori.

Pliberk, Sobota, 5. 5.: Der brave Soldat Schwejk (IVa). — Veseloigra iz vojaškega življenja izza časa prve svetovne vojne. Moralni zadržki! — Torek, 8. 5.: Piraten von Macao (IVa). — Pustolovski film o uhitopstvu z zlatom. Z napačnim gledanjem na zakon. — Četrtek, 10. 5.: Südtirol — Land der Sehnsucht (II+). — Kulturni film o zgodovini, kulturi, pokrajinah, in o narodnosti južne Tirolske. Priporočljiv za vse!

Št. Jakob v Rožu. — Sobota, 5. 5.: David und Goliath (IV). Film s svetopisemsko vsebino, vendar vsebinsko in versko zelo površen. — Nedelja, 6. 5.: Ein Thron für Christine (III). — Sreda, 9. 5.: Riffi bei den Frauen (V). — Kriminalni film. Radi prikazovanja podlosti film odsvetujemo!

Najbolje kupite ure, nakit
in drugo pri urarskem
mojstru

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschg. 9
Popravila izvršim takoj in
solidno, kupujem in zamenjam
zlato in srebro
(tudi strto zlato).

**Nainovejše kmetijske
stroje, štedilnike, pralne
stroje, gospodinske potreščine**

ugodno in na obroke pri

HANS WERNIG

KLagenfurt, Paulitschgasse (Prosenhof)

N. V. GOGOLJ:

4

STAROSTA

Majska noč ali utopljenka

Krepko je objel dekliča, ga poljubil in odšel.

»Z Bogom, Levko!« je pozdravila Hana in zamišljena upirala svoj pogled v temni gaj.

Ogromna ognjenordeča luna se je veličastno dvigala nad obzorje. Polovico je še zakrivala zemlja, toda nebo je bilo že v vso šir slavnostno razsvetljeno. V ribniku so zaiskrile iskre. Sence dreves so se jasno razločevale od temnozelenih tal.

»Zdravstvuj, Hana!« se nekdo oglasi za njenim hrbtom in ji pritisne poljub na lice.

»Ali si se vrnil?« je dejala Hana in se obrnila. Ko pa zagleda tujega fanta, stopi v stran.

»Zdravstvuj, Hana!« se oglasi drugi in zopet začuti poljub na lico.

»Kateri vrag je spet prinesel drugega!« vzklikne ježno.

»Zdravstvuj, mila Hana!«

»To je že tretji!«

»Zdravstvuj, zdravstvuj, zdravstvuj, Hana! in poljubov je deževalo kar v vseh strani.

»To pa je cela drhal!« je kričala Hana, ki se je komaj ubranila porednih fantalinov in krepko suvala okoli sebe. »Kako da se ne naveličajo tega bedastega poljubljanja! Človek se ne bo več smel pokazati na ulici.«

Zaloputnila je za seboj dver in odhajajoči fantje so slišali, kako je krepko porinila železni zapah.

Poznate ukrajinsko noč? Ne, ne poznate je! Le oglejte si jo natančno: sredi neba se srebrni mesec; neizmerni nebesni svod se je raztegnil in postal neizmernejši; ves žari in diha; zemlja se koplje v srebrni luči; zrak je svež in hkrati soparen, napolnjuje ga čudovita sla, izhlapevajoča morje blagih dišav. Božanska noč! Očarujoča noč! Gozdovi so kakor oduševljeni in v globoki temi nepremično spe ter mečejo ogromne sence. Ribniki tiho počivajo, njih hladne mračne vode so obdane s temnozelenimi, otožnimi stenami vrhov. Deviška goščava krljike in češenj je svoje korenine boječe pognala v hladno vodo studentev; zdaj pa zdaj zašumijo njeni listi, kakor da se srdijo, če jih nočni veter, ki se je naglo prikradel k njim, poljublja. Vsa pokrajina spi. Nad njo pa vse diha, vse je bajno in slovesno. Duša pa se širi v neobjetno dalj in cela vrsta srebrnih, vitkih prividov vstaja iz njenih globlin. Božanska noč, očarujoča noč! Zdajci je vse oživel: gozdovi, ribniki, stepe! In v vseh strani se zasliši veličastveno petje ukrajinskega slavčka; zdi se, da ga posluša celo mesec sredi neba ... Vas pa kakor začarana dremlje na griču. Še beleže, še lepše se svetijo v luninem svitu gruče hišic; še bolj oslepljujoče se iz teme odražajo njihove nizke stene. Pesmi so umolkile. Vse je tiho. Dobri ljudje vsi že spe. Le tu pa tam se zasveti ozko okence. Pred pragom te ali one bajte sedi pri večerji družina, ki se je zakasnila ...

»Hopak se pleše drugače! Gledam in

VERSICHERT BEI DER
Kärntner Brand
KÄRNT. LANDESBRANDSCHADEN-VERSICH.-ANSTALT, KLAGENFURT, ALTER-PLATZ 30

